Europees Parlement
2024-2029

Begrotingscommissie

2024/0274(COD)

22.11.2024

BEGROTINGSBEOORDELING

van de Begrotingscommissie

ter attentie van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling

inzake het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) 2020/2220 wat betreft specifieke maatregelen in het kader van het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (Elfpo) om aanvullende bijstand te verlenen aan lidstaten die zijn getroffen door natuurrampen
(COM(2024)0495 – C10-0148/2024 – 2024/0274(COD))

Rapporteur voor de begrotingsbeoordeling: Hélder Sousa Silva

PA_LegEvaluation

BEGROTINGSBEOORDELING

ter attentie van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling inzake het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) 2020/2220 wat betreft specifieke maatregelen in het kader van het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (Elfpo) om aanvullende bijstand te verlenen aan lidstaten die zijn getroffen door natuurrampen (COM(2024)0495 – C10-0148/2024 – 2024/0274(COD))

De Begrotingscommissie heeft overeenkomstig artikel 58 van het Reglement een beoordeling van het voorstel verricht en heeft het volgende geconcludeerd:

– gezien Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie[1],

– gezien Verordening (EU, Euratom) 2020/2093 van de Raad van 17 december 2020 tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2021-2027[2],

– gezien het Interinstitutioneel Akkoord van 16 december 2020 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie betreffende begrotingsdiscipline, samenwerking in begrotingszaken en goed financieel beheer, alsmede betreffende nieuwe eigen middelen, met inbegrip van een routekaart voor de invoering van nieuwe eigen middelen[3],

A. overwegende dat de recente natuurrampen in de EU, die in verband kunnen worden gebracht met klimaatverandering, verwoestende gevolgen hebben gehad voor de plattelandsbevolking die in de betrokken regio's woont en werkt, waardoor een aanzienlijk deel van het productiepotentieel in de landbouw- en bosbouw verloren is gegaan, met grote inkomensverliezen voor landbouwers, bosbezitters en plattelandsbedrijven in die regio's tot gevolg, en dat de kwetsbaarheden in het Europese voedselsysteem als gevolg van deze rampen zijn verergerd en de voedselzekerheid en de beschikbaarheid van traditionele producten in de EU hierdoor op het spel zijn komen te staan;

B. overwegende dat in de begrotingsbeoordeling zowel de onmiddellijke gevolgen als de meer indirecte gevolgen van een initiatief of wetgevingsvoorstel vanuit begrotingsoogpunt worden onderzocht;

C. overwegende dat volgens het Reglement in de begrotingsbeoordeling wordt onderzocht of het voorstel voor een juridisch bindende handeling in voldoende financiële en personele middelen voorziet en dat daarin de mogelijke gevolgen worden geëvalueerd van de voorgestelde financiering voor andere programma's of beleidsmaatregelen van de Unie; overwegende dat daarin ook moet worden nagegaan of het voorstel verenigbaar is met het meerjarig financieel kader, het stelsel van eigen middelen en het desbetreffende

[1] PB L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj?locale=nl.
[2] PB L 433I, 22.12.2020, blz. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj?locale=nl.
[3] PB L 433I, 22.12.2020, blz. 28, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj?locale=nl.

interinstitutioneel akkoord, alsook met de begrotingsbeginselen die zijn vastgelegd in Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad[4];

D. overwegende dat het Parlement ernaar streeft zijn wetgevings- en begrotingsbevoegdheden op elkaar af te stemmen om zijn institutionele rol in het besluitvormingsproces te versterken;

E. overwegende dat het Parlement heeft aangedrongen op en steun heeft verleend voor eerdere initiatieven om de crisisresponscapaciteit van de EU-begroting te vergroten door de subsidiabiliteitscriteria te wijzigen, met het oog op de herbestemming van toewijzingen uit fondsen onder gedeeld beheer; overwegende dat er daarbij van werd uitgegaan dat de wijzigingen geen gevolgen mogen hebben voor de nationale voorafgaande toewijzingen van de middelen van het cohesiebeleid en het gemeenschappelijk landbouwbeleid;

F. overwegende dat sommige van de vastleggingskredieten van de operationele programma's van het Elfpo, ook die die worden gefinancierd met bestemmingsontvangsten in het kader van de NextGenerationEU-leningen, zijn verspreid over tien lidstaten en vanaf oktober 2024 kunnen worden geannuleerd in het kader van de N+3-regel van het toepasselijke rechtskader van het Elfpo voor de periode 2014-2022;

G. overwegende dat de wetswijziging bedoeld is om meer budgettaire flexibiliteit te bieden bij de herverdeling van middelen voor nieuwe maatregelen in het kader van het Elfpo, om zo extra gerichte bijstand en flexibiliteit te verlenen aan lidstaten die getroffen zijn door natuurrampen na 1 januari 2024;

H. overwegende dat het hoofddoel van de wijzigingsverordening is om landbouwers, bosbezitters en specifieke kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) die het zwaarst door natuurrampen zijn getroffen, te helpen door gerichte liquiditeit te bieden, onder meer in de vorm van forfaitaire betalingen tot 42 000 EUR per begunstigde;

1. merkt op dat de Commissie beweert dat het voorstel over het geheel genomen begrotingsneutraal is wat de vastleggingen betreft; stelt niettemin een reeks gevolgen voor de begroting vast;

2. herinnert eraan dat het Parlement herhaaldelijk heeft aangedrongen op meer middelen voor het Solidariteitsfonds van de EU, gezien het toenemende aantal en de toenemende intensiteit van natuurrampen en de noodzaak om de procedures te versnellen en te vereenvoudigen, zodat de steun de door natuurrampen getroffen lidstaten en regio's sneller bereikt; wijst op de noodzaak van administratieve vereenvoudiging om een snelle inzet van de fondsen en het gebruik van vaste bedragen voor landbouwers, producenten van traditionele producten, bosbouwers en kmo's mogelijk te maken;

3. herinnert eraan dat het Parlement herhaaldelijk kritiek heeft geuit op het gebruik van eerder ingeplande middelen als noodresponsinstrument en blijft erbij dat deze aanpak de in het Elfpo-rechtskader vastgestelde beleids- en investeringsdoelstellingen op langere termijn dreigt te ondermijnen; erkent echter dat het huidige voorstel een pragmatische oplossing biedt om de ontoereikende budgettaire flexibiliteit en crisisresponscapaciteit in

[4] PB L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj?locale=nl.

de EU-begroting aan te pakken, zodat snel kan worden ingespeeld op de behoeften van de getroffen bevolkingsgroepen;

4. erkent dat flexibiliteitsmaatregelen gerechtvaardigd kunnen zijn, gezien de trage benutting van middelen voor plattelandsontwikkeling in bepaalde lidstaten en uitvoeringspercentages van minder dan 75 % op verschillende lijnen;

5. betreurt dat er in de nota van wijzigingen 1/2025 geen financieel memorandum of verwijzing is opgenomen zoals het financieel memorandum in de bijlage bij het RESTORE-voorstel[5], waarin de gevolgen voor het betalingsprofiel worden verduidelijkt en gekwantificeerd; herinnert eraan dat dit rechtstreekse gevolgen heeft voor de nationale bijdragen van de lidstaten aan de EU-begroting; verzoekt de Commissie deze informatie te verstrekken;

6. is ingenomen met de tastbare financiële steun aan landbouwers, zo ook kleine boerenbedrijven, landbouwers met een laag inkomen en producenten van traditionele producten, bosbouwers en kmo's die het slachtoffer zijn van natuurrampen zoals ernstige overstromingen, droogten en bosbranden, als concrete uiting van Europese solidariteit; erkent dat er snel iets gedaan moet worden aan de inkomensverliezen waarmee landbouwers, bosbouwers en kmo's in de EU die actief zijn op het gebied van de verwerking, afzet of ontwikkeling van land- en bosbouwproducten worden geconfronteerd als gevolg van recente verwoestende klimaatgerelateerde rampen; juicht toe dat bij de financiële steun die in het kader van dit voorstel wordt verleend prioriteit wordt gegeven aan steunmaatregelen op basis van het beginsel "betere wederopbouw", waarmee de weg wordt geëffend voor meer alomvattende en preventieve EU-steun ter bevordering van paraatheid en veerkracht in de plattelandsgebieden van de EU; wijst op de noodzaak van aanvullende financiële steun voor zelfvoorzienende landbouw, landbouwers met een laag inkomen en producenten van traditionele producten; benadrukt dat aanvullende financiering voor plattelandsgebieden beschikbaar kan worden gesteld in het kader van het EU-mechanisme voor civiele bescherming, behorende bij de jaarbegroting van de EU voor 2025;

7. herinnert aan de algemene opmerking dat voor de meeste soorten EU-subsidies een EU-medefinancieringspercentage van 100 % weliswaar doeltreffende resultaten oplevert, maar dat dit ook vragen oproept over een lager beschikbaar totaalbedrag voor de uitvoering van beleid en programma's en over nationale, regionale en lokale verantwoordelijkheid; is er echter van overtuigd dat dit, in geval van rampen en een behoefte aan dringende liquiditeitssteun, volledig gerechtvaardigd is; benadrukt dat de landbouwers, bosbouwers, kmo's en belanghebbenden in kwestie moeten worden geraadpleegd om realistische en gerichte steun te verlenen;

8. herinnert eraan dat een vrijwillige verlaging van de non-regressiedrempel zou kunnen leiden tot een lager niveau van uitgaven die in aanmerking komen om in mindering te worden gebracht op de relevante "mainstreamingdoelstellingen" van de horizontale prioriteiten van de EU-begroting, maar erkent dat dergelijke flexibiliteit nodig is om middelen te herschikken voor de nieuwe maatregel en de bestaande submaatregel voor

[5] Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2024: RESTORE — Regionale noodhulp voor wederopbouw tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1058 en Verordening (EU) 2021/1057 (COM(2024)0496).

het herstel van landbouwproductiepotentieel, en wel zodanig dat de veerkracht wordt versterkt;

9. merkt op dat een secundair doel van de maatregel erin bestaat te voorkomen dat in 2021 en 2022 gedane, nog niet benutte begrotingsvastleggingen op korte termijn worden geannuleerd; is van mening dat dit gevolgen heeft voor het niveau van de beschikbare middelen in het kader van stap 3 bis van het cascademechanisme (vrijmakingscompartiment van het speciaal instrument EURI), dat is verankerd in de onlangs herziene verordening betreffende het meerjarig financieel kader;

10. is van mening dat op langere termijn meer ontwikkelde en echte budgettaire flexibiliteit het mogelijk moet maken om in vergelijkbare gevallen begrotingsoverschrijvingen te verrichten om het geld te gebruiken in het kader van een speciaal daartoe in het leven geroepen uitgaveninstrument met een begrotingslijn, een rechtsgrondslag en een governancekader die beter geschikt zijn voor respons in noodsituaties en liquiditeitssteun;

11. concludeert dat het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Verordening (EU) 2020/2220 wat betreft specifieke maatregelen in het kader van het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (Elfpo) om aanvullende bijstand te verlenen aan lidstaten die zijn getroffen door natuurrampen, verenigbaar is met de in artikel 58, lid 3, van het Reglement bedoelde aspecten.

BIJLAGE: ENTITEITEN WAARVAN OF PERSONEN VAN WIE DE RAPPORTEUR VOOR DE BEGROTINGSBEOORDELING INPUT HEEFT ONTVANGEN

De rapporteur voor de begrotingsbeoordeling verklaart onder zijn exclusieve verantwoordelijkheid geen input te hebben ontvangen van een entiteit of persoon die overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement in deze bijlage moet worden vermeld.

PROCEDURE VAN DE VOOR DE BEGROTINGSBEOORDELING BEVOEGDE COMMISSIE

Titel	Specifieke maatregelen in het kader van het Europees Landbouwfonds voor plattelandsontwikkeling (Elfpo) om aanvullende bijstand te verlenen aan lidstaten die zijn getroffen door natuurrampen
Document- en procedurenummers	COM(2024)0495 – C10-0148/2024 – 2024/0274(COD)
Bevoegde commissie(s)	AGRI
Datum bekendmaking	BUDG 13.11.2024
Rapporteur voor de begrotingsbeoordeling Datum benoeming	Hélder Sousa Silva 13.11.2024
Behandeling in de commissie	21.11.2024
Datum goedkeuring	21.11.2024
Uitslag eindstemming	+: 31 –: 0 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Georgios Aftias, Isabel Benjumea Benjumea, Tomasz Buczek, Tamás Deutsch, Angéline Furet, Thomas Geisel, Jean-Marc Germain, Sandra Gómez López, Fabienne Keller, Janusz Lewandowski, Giuseppe Lupo, Ignazio Roberto Marino, Fernando Navarrete Rojas, Matjaž Nemec, Danuše Nerudová, Ruggero Razza, Bogdan Rzońca, Hélder Sousa Silva, Nicolae Ştefănuță, Joachim Streit, Carla Tavares, Nils Ušakovs, Auke Zijlstra
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Moritz Körner, Tiago Moreira de Sá
Bij de eindstemming aanwezige leden als bedoeld in art. 216, lid 7, van het Reglement	Christophe Bay, Udo Bullmann, Andrzej Buła, Gheorghe Falcă, Ştefan Muşoiu, Jan-Christoph Oetjen

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE VOOR DE BEGROTINGSBEOORDELING BEVOEGDE COMMISSIE

31	+
ECR	Ruggero Razza, Bogdan Rzońca
NI	Thomas Geisel
PPE	Georgios Aftias, Isabel Benjumea Benjumea, Andrzej Buła, Gheorghe Falcă, Janusz Lewandowski, Fernando Navarrete Rojas, Danuše Nerudová, Hélder Sousa Silva
PfE	Christophe Bay, Tomasz Buczek, Tamás Deutsch, Angéline Furet, Tiago Moreira de Sá, Auke Zijlstra
Renew	Fabienne Keller, Moritz Körner, Jan-Christoph Oetjen, Joachim Streit
S&D	Udo Bullmann, Jean-Marc Germain, Sandra Gómez López, Giuseppe Lupo, Ştefan Mușoiu, Matjaž Nemec, Carla Tavares, Nils Ušakovs
Verts/ALE	Ignazio Roberto Marino, Nicolae Ştefănuță

0	-

0	0

Verklaring van de gebruikte tekens:
+ : voor
- : tegen
0 : onthouding(en)